

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Novejšini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (širine 73 mm, visoke 24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot. : za ovrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Mala oznanila po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolnjenega naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODUNA, Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 841.652.
TELEFON števil. 1157.

Prihodnje občinske volitve.

Govoril dr. Otokar Rybář na javnem shodu političnega društva „Edinost“ v Rojanu dne 18. t. m.

Cenjeni zborovalci! Že dve leti nima Trst mestnega sveta, ki ima odločevati in zastopati interese mesta. Znano vam je, kako da je prišlo do tega. Na zadnjih volitvah so se godile razne nerednosti in nezakonitosti, vsled česar so bile volitve razveljavljene ter mestni svet razpuščen. Ostala je le mestna delegacija z županom na čelu, ki od tedaj upravlja mestne posle. Do danes volitve še niso razpisane, toda obetajo, da bodo v kratkem. Razpisa vprašanje, kako da mislimo mi Slovenci nastopiti na teh bodočih volitvah? Znano je, da so v zadnjih dveh ali treh volitvah dohali mestnega sveta stali na eni strani pripadniki italijanske liberalne ali progresivne stranke, na drugi pa Slovenci. Pred je bila z malim številom poslancev zastopana v mestnem svetu tudi takozvana italijanska konservativna stranka. Ta stranka je bila sicer nasprotna liberalni stranki, toda glede italijanskega narodnega programa in v sovrststvu do Slovencev sta bili obe stranki složni. V zadnjih dveh ali treh volitvah dohali pa so bili v mestnem svetu prava opozicija — edino le slovenski poslanci: oni so bili edini, ki so kontrolirali liberalno ali progresivsko stranko ter kazali na razne krivice.

Kakor kažejo vsa znamenja, bodo tudi v prihodnjem mestnem svetu edino le Slovenci nosili breme in dolžnosti opozicije. Sicer se med strankami v Trstu nekaj giblje in pripravlja: konservativna in socialistična stranka hočeta postaviti svoje kandidate, toda malo nade je za ti stranki, da bi zmagale. Liberalna ali progresivna je se močna, ima na svoji strani še mnogo ljudi, ki so od nje odvisni, in zato je skoraj gotovo, da v mestu zmaga s svojimi kandidati. Okolici pripade torej zopet čast, da bodo njeni zastopniki tvorili v mestnem svetu opozicijo. Zato je treba sedaj stopiti v boj ter zopet postaviti take kandidate, ki bodo znali prav zastopati okolico.

Cenjeni zborovalci! V mestnem svetu se razpravlja o različnih interesih. V prvi vrsti naj tu omenim šolstvo. Mestni magistrat ima tu veliko moč, ker od njega je odvisna šola. V bodoče bo sicer v tem pogledu malo bolje, ker bo novi politični urad imel nad šolami vsaj nadzorovanje. Ali magistrat hoče se imenovati učitelj, in zato je potrebno, da se to moč magistratovo kontrolira. Ravno, kar se šolstva tiče, treba, da naši bodoči poslanci povzdignejo v mestnem svetu svoj glas. V tržaški okolici je šol, ki so se precej urejene, toda mnoge katastrofalne občine še dandanes nimajo svojih šol. V bližini Trsta, svetovnega mesta — in brez šol! To je res sramota za vladu, ki trpi tako stanje, v zvezi temu, da obstojajo državni šolski zakoni že

od leta 1867. Ako bi bila vlada hotela, bi bila temu nedostatku storila že davno konec. Pouk je danes krvava potreba za ljudstvo. Pripominjam tukaj le, da nimajo šole: Sv. Marija Magdalena Zgornja in Spodnja, Rocol in Padrič! Vsi ti okraj morajo posiljati svoje otroke v oddaljene šole. Seveda, mestni magistrat nam prihaja na dan vedno z onimi stereotipnimi štirimi kilometri! Toda ti kilometri veljajo samo za nas, za Italijane pa ne. Italijani imajo povsodi po spodnji okolici svoje šole.

Na polju šolstva je, kakor vidite, še mnogo posla: tukaj je treba odločno zahtevati, da se že enkrat odpravi ta škandal.

Težka naloga čaka bodoče poslance tudi na gospodarskem polju. Mestni svet odločuje o raznih dokladah, vžitinah na pivo, vino, o najemnih dokladih itd. Ko je mestni svet pred nekaj leti najel več milijonov posojila, tedaj so gospodje rekli, da hočejo od teh milijonov porabiti nekaj tudi za okolico, da hočejo napraviti to in ono stvar, toda denar je izginil in sedaj ga ni več. Ko je mestni svet povsod takozvani najeminski krajevar, so obetali, da hočejo zboljšati javno čistost: zdaj imajo sicer celo artilerijo vozov in železnih zabojev, uniformirane pometalce, več davke, a družega pa od tega nimamo. Ko se je v mestu marsikaj dobrega storilo, ni mestni svet storil za okolico ničesar. Sicer so gospoda predložili res lep načrt za gradnjo ceste v Škorklji, toda ostalo je vendar le pri načrtu. Liberalna stranka ima v mestnem svetu večino in kar je rekel dr. Venezian, govore vsi za njim: Ši šjor! Ako bi v mestnem zboru ne bilo opozicije, se ne bi mnogo stvari izvedelo. (Zvršetak pride.)

Reška konferencija.

Iz komunikacije, ki je bil izdan o predkonferenciji (med hrvatskimi in srbskimi delegati) posnemljemo se:

Tekom konferencije se je pokazalo, da vsi udeležniki smatrajo reški in zadarski sklep kakor temelj za pogajanja z madžarskimi delegati. Sporazumno je bilo določeno, kaj da imajo stranke in poklicani faktorji storiti v svojem krogu. Kakor je bilo že začetkom posvetovanj konstatovano in manifestovano soglasje v umevanju narodne politike in jedinstva v akciji Hrvatov in Srbov, tako je tudi tekom vse konferencije vladala popolna skladnost ob vseh vprašanjih in vseh sklepih. Da pa se jedinstvena akcija Hrvatov in Srbov v splošno narodnih vprašanjih utrdi čim bolj, dogovorjena je trajna zveza vseh navzočih strank in organizacij, ki bodo misel narodnega jedinstva in sporazumnega dela rade propagirale na vseh linijah. Kakor vidni predstavitelj te zveze je izvoljen odbor, sestoji iz predsednikov vseh navzočih strank in organizacij. Ta odbor se

bo imenoval: „Starešinstvo hrvatske i srpske zajednice“. Kakor starešina je izvoljen gosp. dr. Pero Čingrija.

Dogodki na Ogrskem.

Ni več možno dvomiti na tem, da je sedanjí režim proračunjen za daljšo dobo in da bo postopal z veliko strogostjo toliko proti upornim municipijem, kolikor tudi proti političnim organizacijam in posamičnim političnim osebam. Simptomatično je, da je vlada najprej nasproti municipiju glav. mesta, Budimpešte, začela izvajati svoje ostre nakane. Imenovala je v osebi Bele pl. Rudnay-a kraljevega komisarja z neomejenimi pooblastili. Isti je že nastopil svoje funkcije in prvi korak, ki ga je napravil, daja slutiti, da se bo postopalo z veliko resnostjo. Izdal je namreč na municipij naredbo, v kateri pravi, da se je dobrovoljno vplačane davke, naložene v raznih zavodih, začelo zopet dvigati. Zato nalaga magistratu pod osebno in materialno odgovornostjo, da je ves ta denar, ki je bil vplačan za državo (in ki ga je menda več milijonov) v treh dneh izročiti centralni mestni blagajni. Govori se, da se misli municipalni zastop glavnega mesta radovoljno razpustiti, vsled česar bi vse mestno zastopstvo prešlo v roke kraljevega komisarja.

Misliti si moramo, da bo vlada analogno postopala z vsemi upornimi municipiji. Tudi misli vlada baje prepovedovati za sedaj vse politične shode. Ta sklep vlade je brzkone izvala namera koalicije, da priredi kakih 200 shodov po deželi. Iz Budimpešte javljajo sicer, da mislijo glavarji koalicije v zvezi prepovedi prirediti shode. Toda dvomiti je, da bi sedaj, ko niso več poslanci, govorili tako — svobodno, kakor so doslej, ko so uživali poslansko imuniteto.

Kako mislijo na Dunaju o Balkanu.

Beligradski „Trg. Glasnik“ prinaša: V razjašnjenje, kako Avstro-Ogrska umeva ta sedanjí spor in svoje razmere do nas, in v pouk našim upraviteljem in vsem nam, menimo, da bo jako koristno, ako navedemo tu neki avtentičen fakt, ki se je pripetil te dni.

V jako kritičnem momentu, do katerega so dospeli nasprotnosti med Nemčijo in Francijo na konferenciji v Algeirasu, je avstro-ogrsko vlada občutila potrebo, da spravi v javnost svoje stališče, naklonjeno francozkim zahtevam. Zato je avstro-ogrsko vlada objavila (preko Haavasove agencije) neko „oficijsko noto“ — tako jo imenujejo vsi dunajski listi — ki se glasi: „Poročila avstro-ogrskega delegata v Algeirasu, grofa Welsersheimba, imajo bolj karakter pomirjevanja. Položaj Avstro-Ogrske je jako koščljiv in nalaga

istej neko vzdržljivost. Kakor zaveznica Nemčije bi Avstro-Ogrska težko mogla stati na strani nasproti Nemčiji: toda želje Francije nabijajo na Dunaju razumevanje, ker se razmerje Maroka nasproti Franciji smatra za jednako razmerje, v katerem stoji balkanske države nasproti Avstro-Ogrski.“

To je avtentičen dunajski glas, s katerim naznanja svetu preko organa najširje svetovne javnosti, da so balkanske države za Avstro-Ogrsko ono isto, kar je Maroko za Francijo, da ima torej Avstro-Ogrska nasproti balkanskim državam to isto ulogo, ki jo ima Francija nasproti Maroku.

To je odgovor z Dunaja onim ljudem, kakoršnjih je še samo med nami, ki naše ocene o avstro-ogrski politiki pripisujejo „predsodkom“ in nerazsodni „sentimentalnosti“. Na katerih pa ravno mi ne bolujemo nimalo. To je proglas z Dunaja ravno od istega dne, ko na njihov poziv Srbija dela „prvi korak“ za sporazumljenje in predlaga srbsko-bolgarski dogovor Dunaju v revizijo! Mlada svoboda kulturnih balkanskih držav, ki so se izvale izpod turškega robstva in ki s čudesnimi žrtvami hite, da bi dosegle sodobni napredek: to so za Avstro-Ogrsko maročanski divjaki, propale države, za katere ima Avstro-Ogrska ono isto ulogo in misijo, ki jo ima Francija v Afriki!!

S težko muko se moramo vzdržati, da ne izstopimo iz kroga hladno-krvnega razlaganja, pak pa da nas ne zanesajo občutki najopravičeneje užaljenega narodnega ponosa, resnice in zgodovine naše in naših balkanskih bratov. Hladna pamet mora le to sklepati iz takih izpadov, da na Dunaju ni malo ne poznajo balkanskih držav in ne se sebe.

List, ki je zapisal to grenko resnico — diplomatski šušmariji dunajski, je eden najresnejših, najuglednejših in uvaževanih listov ne le v Srbiji, ampak med balkanskimi Slovani sploh. Ta šušmarija misli, da bo pobirala zlata jabolka, če sadi — kisle lesnike; ali tudi na njej se uresniči stari rek: kakoršnja setev taka žetev. S takim porogljivim zasmevanjem se ne pridobivajo simpatije nikjer. A ravno Avstro-Ogrska bi krvavo potrebovala simpatij v balkanskih državah, ker brez teh simpatij ni zanjo nikake bodočnosti.

Dogodki na Ruskem.

Grof Witte.

Petrograjsko „Slovo“ piše, da je ministerski predsednik grof Witte tekom zadnjega meseca trikrat podal svojo demisijo, ki je bila pa vsakikrat odklonjena. Grof Witte je stavil kakor pogoj njegovega nadaljnega obstanka v ministerstvu, da se državna дума tekom dveh mesecev konstituiru. Čar da je ta pogoj vsprejel.

to gledanje, ko sem videla, da je vse kupljivo in podkupljivo, tudi najslavnejši naši junaki. Pa da bi se prizanašalo ljudem in jih spoštovalo, ki so komaj vredni, da jih palmeš z nogi. Ali ni neumen takov kralj, ki pred takimi ljudmi govori o kaki pravici? Oh! Oh! Šišman moj! Dragi moj! Ti si mehak kakor vosek, kakor glina, kakor testo, prešlabotna je tvoja roka, da bi nosila žezlo tako, kakor treba.

Vse te besede je govorila tužna hči Ludovika še dovolj počasi in upiraje svoje očesi v kraljevskega druga. Vsako besedo je oistro naglašala, kakor da je zastrupljena strela: Šišman naj občuti, kako ga kraljica urzi in prezira, kako se maščuje. Smehljaje se je bledomerna medla ženska kakor ostrino zabadala svoj jezik v kraljevo srce, in je tam to bodalo sukala z demonsko radostjo, da se je kralj zviljal od muke — naj le živ izgori od jeze. In v resnici, pogosti streljaji na temno-rujavem obrazu vladarja so kazali, hitro poskakovanje napetih žil po njegovem čelu je potrjalo, da mu je duša vsplamtel v jezi in srdu. Visoko je povzdignil glavo, trepalnice so se mu razširile, nosnice igrale živo, in le s te težavo se je izvijal dih iz prsi. In vsiknil je lahkim glasom, da se je Marija pretresla do korena srca svojega.

(Pride se.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. Š.

Pa nimaš-li moči, da udušiš to puntarsko zalego, ali nisi kralj? Ali nimaš vojske? ga je vprašala Marija, neprestano srdeča se, ali vendar nekoliko blažje.

Lahko je udušiti punt, ako imaš silno vojsko, ali za tako vojsko treha denarja. Jaz tega nimam, moji žepi so prazni. Marija.

Naj da dežela, kakor piše zakon.

Dežela? Ha! Ha! Ha! Dežela daja denar v saboru, ali v saboru sedi rogovilasto plemstvo, ki se po velikem delu brati z glavami punta, pak zato ne dajajo ta gospoda nikoli toliko denarja, da bi se moglo deželi povrniti mir ter zdobiti glavo hidri nesloge. Zlo je veliko, a čaka nas še huje — turški naval. Tedaj mi bo trebalo še le denarja in vojakov: ali pravim ti, zato ne smemo dražiti plemstva brez potrebe. Le pomisli dobro vse, kar sem ti rekel sedaj, pak reci, ali ni res, reci, Marija!

Kraljica je povesila glavo, ali ni nič odgovorila.

Molčis, Marija? je nadaljeval kralj, menda ti vest pravi, da govorim prav, da si pogrešila. Reci, ali naj povabim Detrika? Ali naj ga povabim v goste, da ga potolazimo? Kaj?

Svobodno! je iztisnila Marija.

Kralj je pri tej priči zapovedal svojemu komorniku, naj takoj odide v Opatijo, ter naj v imenu kralja in kraljice zaprosi gospoda kneza Detrika Bubeke, bana slavonskega, naj pride na požeški grad, da bo gost kraljevskih svetlosti. Komornik se je povrnil v kratkem in je naznanil kralju, da je ban, dospel iz grada, takoj zasel konja, ne da bi bil okusil jedi, niti kaplje pijače, ter da je se svojim v vsej naglici krenil proti Zagrebu. Kralj je stisnil od jeze pesti, kraljica je prebledela in začela močneje grizti ustnice.

Ta imaš Marija! je začel kralj, to so posledice tvoje razdraženosti. Ali ti nisem rekel, da si Slovaka užalila v dušo, da ti nikdar ne odpusti tistega „pastirja“, ki si mu ga vrgla v obraz?

Vseeno, gospodar in kralj moj, govorila sem samo resnico, a kraljici je menda svobodno razvezati svoj jezik tudi tedaj, ko ga drugi morajo vezati. Vseeno mi je, pravim ti, je nadaljevala Marija ravnodušno, če se ta tvoj gospod slavonski ban čuti ali ne čuti užaljenega; jaz ga ne bom prosila oproščenja, a sedaj tem manje, ker je kar zbežal

Domače vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“ bo imel nocoj ob 7. in pol uri svojo sejo. Z ozirom na važne dogodke, ki se nam bližajo, je nujno potrebno, da se te seje udeležijo vsi gg. odborniki in njihovi namestniki.

Volitve za mestni zbor. Včerajšnji uradni list je objavil razglas c. kr. namestništva od 21. t. m., s katerim so volitve za mestni zbor razpisane od 12. do 22. marca. a) Četrti volilni razred voli dne 12. in 13. marca od 8. ure predpol. do 4. ure popoldne. b) Tretji volilni razred 15. in 16. marca od 8. ure predp. do 4. ure pop. c) Drugi volilni razred 20. marca od 10. ure predpol. do 2. ure pop. d) Prvi volilni razred 21. marca od 10. ure predp. do 2. ure popoldne. — Vsak teh volilnih razredov voli 12 zastopnikov v mestni zbor. Volitev za vse štiri volilne razrede se bo vršila v dvorani mestnega zbora v drugem nadstropju magistratne palače.

V šestih okoliščinskih okrajih se bodo pa vršile volitve dne 22. marca od 9. ure predpoludne do 12. ure opoldne.

Vsak teh šest volilnih okrajev voli enega zastopnika. — Volilci vsakega volilnega razreda in sicer: 1) volilci prvega volilnega okraja bodo volili v ljudski šoli v Šklednju; 2) volilci drugega volilnega okraja v šolskem poslopju v ulici Donadoni (blizu cerkve sv. Vincencija); 3) volilci tretjega volilnega okraja v šolskem poslopju na Vrdeli; 4) volilci četrtega volilnega okraja v šolskem poslopju v Rojanu; 5) volilci petega volilnega okraja v šolskem poslopju v Trebiču; 6) volilci šestega volilnega okraja v šolskem poslopju na Proseku.

Iz urada pol. društva „Edinost“. Podpisani je bil naznanil pomotoma, da bo v nedeljo dne 25. t. m. shod novih, po raznih društvi imenovanih poverjenikov pol. društva „Edinost“. Pač pa bo v nedeljo posvetovanje posebnih zaupnikov, kakor je bilo običajno že doslej ob volitvah. Shod prvoimenovanih poverjenikov bo v nedeljo dne 4. marca predpoludne v Sokolovi dvorani.

Ona društva, ki niso še prijavila poverjenikov, so naprošena, naj store to čim prej. Urad pol. društva „Edinost“.

Poverjenikom. Oni gosdodje poverjeniki političnega društva „Edinost“, ki imajo še pobotnice, za minola leta, so naprošeni, na do prihodnje nedelje iztirjajo zaostalo tednino, ali pa naj vrnejo pobotnice uradu političnega društva „Edinost“.

Občinske volitve v Vižinadi. Dne 15., 16. in 17. so se vršile v Vižinadi občinske volitve, ki jim je bil izid ta, da je bila italijanska stranka poražena na vsej črti v občinah, ki jo je smatrala za svojo domeno. Ker pa mnogi menijo, da je zmaga hrvatska stranka kakor taka, treba dati nekoliko pojasnila.

V tej občini je res hrvatski element v pretežni večini. Ali gospodovalna stranka je ta element kruto pritiskala ob zid in mu ovirala vsaki razvoj. Slednjič pa se je tudi dobršen del italijanskega prebivalstva uprl italijanski gospodovalni signoriji in je tako nastala tam socijalistična stranka. A ker so pritožbe slovanskega prebivalstva na gospodarskem in administrativnem polju enake onim uprtega se italijanskega prebivalstva, in ker je pokazala socijalistična stranka hvalevredno namero, da bo tudi Slovane puščala nacionalno živeti, je prišlo do koalicije med obema strankama proti gospodovalni — prišlo je torej do povsem naravne koalicije. Ta je zmaga popolnoma in porazila italijansko gospodovalno stranko na vsej črti.

Volitev v ljubljansko trgovinsko in obrtno zbornico. Včeraj so se vršile volitve v ljubljansko trgovsko in obrtno zbornico. Udeležba je bila velikanska. Volilo je baje 80% vseh volilcev.

Narodno-napredna stranka je zmaga v 1. in 2. trgovski kategoriji, kjer je bilo izvoljenih 6 kandidatov. V 3. trgovski kategoriji so zmagali kandidati slovenske ljudske stranke z dvema kandidatom. Izid v 3. obrtni kategoriji še ni znan. V 1. in 4. obrtni kategoriji so bili voljeni nemški kandidati, ki niso imeli protikandidatov.

Dvoje zlo. Pišejo nam: Ko pohajam po tržaskih ulicah in po raznih sprehajališih, opazujem dve vrsti zla, za zdravje tržaskih meščanov. Prvo zlo je, da magistratni pometalci pometajo ulice, trge in sprehajališča ne da bi rabili niti kaplje vode. Prah, ki ga delajo s pometanjem, je tolik, da se čisto ne vidi petdeset korakov pred

seboj. V tem prahu je vse polno odpadkov iz množine zdravju človeka škodljivih snovi, ki provzročajo razne bolezni med prebivalstvom.

V minolem letu so ti magistratni „uradniki“ (za take veljajo v volilnih listah!) pometali brez škropljenja le zjutraj, kar je, posebno v letnem času, zelo nezdravo. Sedaj pa sploh ne rabijo več vode o pometanju, izvzemši po nekaterih glavnih ulicah! Proti temu načinu pometanja so že pisali vsi lokalni listi, neizvzemši „Piccola“, ki je tudi že protestiral proti navedenemu načinu pometanja. Ali, kakor se vidi, ne koristijo nič vsi protesti. Magistratna gospoda dopuščajo, da se nadalje in vedno v večji meri postavlja zdravje meščanstva v nevarnost! Ali je res ni nobene oblasti, ki bi si upala napraviti konec temu zlu?!

Drugo zlo so vlečke, s katerimi tržške ženske pometajo po ulicah ter tako pomagajo mestnim pometalcem delati, oziroma pometati prah po mestnih ulicah!

Omeniti treba, da resnična gospoda ne nosijo več teh tudi neukusnih vlečk, in, če jih že nosijo, jih vsaj privzdigujejo tako, da ne pometajo, kakor se je delalo takoj po uvedanju te nesrečne „iznajdbe“ modine. Kar je opustila gospoda, prehaja navadno v modo med širšimi sloji in tako je tudi z vlečkami.

Danes vidiš tu pa tam najpriprostejo žensko, kako — obložena z raznimi predmeti v rokah — z vlečko pomete cestni prah! Kedor ne veruje meni, naj gre malo po istrski cesti, ali sploh v predmestja in gotov sem, da si bo moral tiščati nos in držati zaprta usta, ako bi se mu ne izljubilo požirati megle prahu.

Po nekaterih večjih mestih so občinska oblastva prepovedala nošnjo vlečk. Ako se ne motim je tudi praški magistrat izdal tako prepoved. Pri nas se pa gospoda brigajo za vse drugo, samo za zdravje meščanom nimajo časa brigati se!

Kako vse drugače je sedaj! Iz delavskih krogov nam piše nekdo:

Vsi vemo, kako je bilo! Tudi meni je bilo usojeno, da sem moral čisto na naš magistrat. Ali že takoj ob vhodu so začele za-me — vice, ki so nadaljevale, dokler nisem prišel pred mogotca, ki me je bil pozval. Tu pa se je začel pekel, pravo trpinčenje. To pa radi tega ker sem tako nesrečen, da ne znam italijanskega jezika.

Te dni pa sem šel v novi politični urad v ulici Caserma, ki so mu poverjeni posli prve politične instance. Kolika razlika med prej in sedaj! Že v veži mi je prišel prijazen nasproti ter me obgovoril v mojem jeziku moč, ki opravlja službo angelja varuha pri glavnih vratih. Ko sem mu povedal svojo željo, mi je pojasnil kam se mi je obrniti. Po dobljenem navodilu sem šel v prvo nadstropje, kjer me je zopet drug organ prijazen vprašal v slovenskem jeziku, česa da želim. Podal sem se v pisarno g. conte Dandinija. In tudi ta me je uljudno vsprejel in nagovoril v slovenskem jeziku in istotako vljudno me je vsprejel gospod namestniški svetovalec Fabijani. Vse to je sicer ob sebi umevno in je v dolžnost uradnikom in moderni in pravni državi. Ali za vsakogar, ki je kedaj delal križevi pot in požiral grobosti na našem magistratu, je to pravo presenečenje.

Če je bil poprej v municipalni palači za nas Slovence pravi pekel, moram reči, da so na novem političnem uradu za nas nekaka nebesa. Prej smo morali poslušati grda žaljenja naše narodnosti in našega jezika; sedaj pa govore z nami v našem jeziku in kakor zahteva — evropska civilizacija. Prosim, gospod urednik, zabeležite to, da mi Slovenci le zabavljamo, ker nam je to prirojeno. Pokažimo, da smo pravični, da ne odrekamo priznanja, kjer je — zaslužen. In če smo tu konstatirali faktično spremembo, radi tega pa ne bo menda nikdo — vsaj nikdo, ki je pameten — mislil, da smo postali mi Slovenci kaka vladna stranka. Ravno s tem si še najbolje zagotavljam pravico do grajanja, ako priznavamo, kjer je kaj dobrega.

Izza kulis. Vašemu skritemu poročevalcu, ki mu moji reklamni dopisi niso ugajali in mi v svojem včerajšnjem dopisu „Lažjavi Kljukec na delu v Trstu“ predbaciva, da sem lagal, bodi na njegova kosmata usesa povedano, da je moja reklama za sokolsko maskarado bila umestna ter je odgovarjala popolnoma svojemu namenu. Ni bilo torej treba se javno izražati o lažeh. Če pa ta famozni dopisnik hoče pisati boljše reklamo, mu to rade volje prepuščam; za sedaj pa bom še nadaljeval.

Kar se pa tiče njegove skromne želje, postati osel, mu to iz srca rad privoščam.

pripominjam pa, da ga smatram že danes precej oslovské narave, kar sklepam iz njegovega dopisa, v katerem se precej z osli bavi — če že ni menda sedaj celi osel. Na veselo svidenje!

Ogleduh.

Ondričkov koncert v Trstu. Kakor doznajemo, priredi dne 1. aprila t. l. društvo „Narodni dom“, na katerim nastopi slavni češki virtuos na gosli, mojster Fran Ondriček se sodelovanjem pijanista Famère in tukajšnjega popolnega vojaškega orkestra pod osebnim vodstvom g. kapelnika T e p l e g a. Uverjeni smo, da ta letošnji koncert ne zaostane za lanjskim, kar se tiče udeležbe od strani našega občinstva, ki je lani toli navdušeno vsprejelo tega slavnega in simpatičnega slovanskega umetnika.

„Vse belo“. Pred nekoliko dnevi sem čital v raznih listih, da je na Kranjskem in Štajerskem zapadlo precej snega. V isti čas pa, ko je v sosednjih deželah snežilo, smo mi tu v Trstu mogli gledati, kako se belijo mandeljeva drevesa — ali ne od snega, ampak cvetja. Snega nismo imeli v Trstu, a da nas nebo potolaži, nam je dalo gledati lepo belo mandeljno cvetje.

Onemu, ki ni nikdar bil v naših krajih, se bo zdelo čudno, da imamo pri nas že prve dni svečana drevje v cvetju, med tem, ko je v bližnji Notranjski še vse belo — od snega. In vendar je temu tako.

Še več: ko bi ne bila nastopila sredi meseca prosinca nekoliko bolj ožstra zema, bi bili imeli mi Tržčani, oziroma naši okoličani, že meseca prosinca razcvetelo mandeljno drevje.

Po travnikih se že opaža tu lepih pomladanskih rožic in po nekaterih bolj toplih mestih naše spodnje okolice se že opazuje odpiranje rastlinskih popkov. Ako ne pritisne več zima, (kar se pa prav lahko zgodi v sedanji letni dobi) bomo tu sredi msrea že v polni spomladi.

Iz Ljubljane nam pišejo: Sodeč po Vaših plesnih poročilih se ta predpust veliko vrtite. No, vedite, da se tudi mi v Ljubljani dokaj vrtimo.

V osebi Vašega deželana gospoda Sancina, dobili smo izbornega plesovodjo.

Posebno krasen užitek obeta nam prihodnja sobota dne 24. t. m., ko priredi uradniški plesni klub „Sloga“ svoj venček v „Nar. domu“.

Izven vseh drugih slikanih plesov, plesali bomo prvokrat od g. Sancina na novo izšdirani prvi slovenski slikani ples „Slovenka“, kateremu je gospod Pahor preskrbel glasbo po narodnih napevih. Ples je zelo lep, obsega skoraj izključno slovenske plesne šege, a je zraven tega jako eleganten.

Čujem, da hoče g. Sancin prav v kratkem izdati knjižico, v kateri bo „Slovenka“ natanko opisana.

O izidu sobotnega večera hočem Vam poročati, če boste imeli za me še kaj prostorka.

Vaš strastni plesalec

E.

Osemdesetletnico rojstva obhaja danes v Št. Andrežu pri Gorici duhovnik-zlatomašnik vč. g. Josip Furlani, vrl rodoljub in ustanovnik mnogih društev. Velečastitemu jubilarju naše čestitke.

Zopet mal prispevek h kapitlju o regnicolih. V „Soči“ čitamo:

„Dne 21. jan. t. l. sta bili v Vidmarjevi gostilni v Čvetrožu v rihemski občini dve družbi delavcev: laški iz Italije in Slovenci in Hrvatje. Spočetka je bil mir, potem je prišlo do nekega prerekanja, in bati se je bilo, da pride do pretepa. Slovanski delavci so se radi tega, da se prepreči pretep ter da ne pride do nikake nesreče, umaknili v kuhinjo. Lahko so drli za njimi. Dalmatince Podluk jim je zaprl vrata pred nosom, da bi tako preprečil spopad. To pa je vročekrivilo 27-letnega Kajetana Sarra iz kraja Bagno v provinciji d'Aquila v Italiji, da je potegnil svoj revolver ter sprožil petkrat. Pobil je tako šipe in Dalmatince Podluka je ranil na desni roki. —

Zadnji plesni venček v Slov. Čitalnici, ki se je vršil predsinočnim, je vspel kar najsijajneje. Čitalnična dvorana je bila pretesna za toliko število plesalcev. Pri prvi kvadrilji po odmoru smo šteli še čez 40 parov. Zabava se je odlikovala po eleganci, a vendar tudi po neprisljeni animiranosti. Plesalci so obdarili dame na kotljonu z množino šopkov, za kar so jim iste odvrčale lepimi kotljonjskimi znaki. Sploh se odlikujejo vse letošnje predpustne zabave v čitalnici po mnogoštevilni udeležbi ne le od strani

Slovencev, ampak tudi Hrvatov in Čehov ter je videti, da čitalnica od dne do dne vspešneje vrši svojo misijo kakor zbirališče slovanske inteligence v Trstu.

Odbor Hrvatov in Slovencev v Krku priredi dne 24. t. m. velik ples v prostorih „Hrvatskega doma“ v Vrniku na korist družbe sv. Cirila in Metodija za Istro.

Prodana nevesta. V Nabrežini se je nastanila neka brhka kraška punica. Zalezovati jo je začel kmalu neki sladki Kalabrež ter jo „premotil“. Seveda je potem silila, naj jo vzame. Kalabrež je rekel: da — in prišli so okliči. Oklicana sta bila trikrat. Tu pa si je Kalabrež vso reč premislil, in odšel je v Kalabrijo; seveda ni niti vedela, kedaj. Ker pa si je le želela moža, se je dala kmalu omrežiti po drugem Kalabrežu. Zmenila sta se, da se vzameta; kljubu temu, da je bila povila dete onemu, je bil voljan vzeti jo. Prišli so okliči. Trikrat sta bila oklicana, in stopiti sta imela že pred altar — kar se je prikazal v Nabrežini stari ljubček ter pravil: Ferma! (Stoj!) Punica sedaj ni vedela, kaj in kako. Gorela je pravzaprav za novega ženina, ali prejšnji je rekel, da jo vzame on. Slednjič sta se ženina zjedini za kupnino. Zadnji je zahteval od prejšnjega 24 K, katere mu je tudi res poštel, na kar mu je ta odstopil svojo nevesto. Za 24 K jo je prodal. Poročila sta se Kraševka in prvi ženin kar na podlagi prvotnih oklicev — tako da je bila ona sedaj oklicana z drugim, poročena nato pa s prvim. Povedati moramo še, da je pripeljal sedanji poročenelec s seboj sestro iz Kalabrije, katero je ponudil rojaku za ženo, in ta jo baje poroči. Ko sta se ona dva poročala, ju je vprašal duhovnik, v katerem jeziku naj ju poroči. Kalabrež je rekel: kakor hočete. Duhovnik ju je poročil slovensko; ko je bilo treba reči: hočem, je pa rekel Kalabrež: skočim. No, če bo njegova kraška žena kaj huda, mu bo treba res večkrat skočiti!

Po „Soči“.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje dne 11. do sobote 17. t. m. je umrlo 48 moških in 46 ženskih, skupno 94 oseb, nasproti 136 v istem tednu minolega leta. Povprečna umrljivost v tem tednu je znašala 25.1 pro mille.

Prijavljene tatvine. Zakonska M., stanujoča v ulici Al. Volta, sta prijavila na policijo, da so jima bile ukradene 4 posode za kavo, in sicer iz bele kovine ter vredne 120 kron.

Delavec Leiva Osenkowsky, prenočujoči na ljudskem prenočišču v ulici Pondares, je prijavil, da mu je neznan tat ukradl jopič, vreden 20 kron.

Gospa Elbe Beni, stanujoča v Skorokliji št. 176, je prijavila, da jej je bila ukradena posteljna odeja, vredna 45 kron. Ukradena da jej je bila z okna, kamor jo je bila položila, da se prežrači.

Slikar Anton Maselli, stanujoči v ulici di Donata št. 7, je prijavil, da mu je neznan tat včeraj predpoludne na trgu pred kolodvorom ukradl dve posodi harve in več copičev, v skupni vrednosti 40 kron.

Ponarejena krona. 46-letni težak Peter S., prenočujoči na ljudskem prenočišču v ul. G. Gozzi, je bil šel sinoči v ljudsko kavarno, ki se nahaja v ulici dell' Arcata št. 3, in je last Arturja Cantarutti. Popil je kavo in potem ponudil Cantaruttiju krono, naj bi si plačal. Cantarutti je pa spoznal, da je ona krona ponarejena in jo ni hotel sprejeti. Na to je pa Peter S. prijel Cantaruttija za prsi in ga podrl na tla. Cantaruttijev sin je pa poklical redarja, ki je Petra aretoval in ga tiral na policijo. Na policiji so zaplenili ponarejeno krono, Petra vzeli na zapisnik in ga potem spustili.

Koledar in vreme. Danes: Peter Damjanov: Čudmil; Koviljka. — Jutri: Matija, apostol; Vladoj; Nikna. — Temperatura včeraj: ob 7. ur. popoldne + 7.5° Celsius. — Vreme včeraj: oblačno veter.

Društvene vesti in zabave.

Društvo „Narodni dom v Trstu“ opozarja sl. občinstvo, da priredi zadnji dan pusta, 27. t. m. dva velika ljudska plesa v gledališni dvorani „Nar. doma“.

I. ples bo od 4. ure popoldne do 8. ure zvečer.

II. ples pa od 10. zvečer do 4. ure zjutraj.

Sviral bo na obeh plesih vojaški orkester.

Vstopnina k vsakemu plesu posebej po 1 K na osebo. (Čednim maskam je dovoljen vstop.)

Pevsko društvo „Kolo“ bo imelo — radi pusta — prihodnjo pevsko vajo še-le dne 3. sušca t. l. in sicer za mešani zbor.

Pevsko društvo „Kolo“ priredi dvoje plesnih venčkov in sicer prvega dne 24. t. m. v dvorani „Trgovskega izobraževalnega dru-

Družina srednjega stanu, broječa 3 osebe, išče malo stanovanje: soba, sobica, kuhinja, toaleta, plin, v bližini glavne pošte. Pismene ponudbe „Inseratnemu oddelku“ „Edinosti“ pod „Družina“ 565.

Družabnika kapitalista, z 10.000 kronami na razpolago, se išče v svrhu obit. Zagotovljen je 30% dobiček. Ponudbe „Inseratnemu oddelku“ „Edinosti“ pod „Družabnik“ 564.

Dopisnik srbsko-hrvaški, ki ima dnevno nekaj ur prostega časa, je na razpolago. Pismene ponudbe je poslati „Inseratnemu oddelku“ „Edinosti“ pod „Dopisnik 563“.

Stanovanje odda se takoj v najem (v novi hiši) s 3 ali 4 sobami in kuhinjo. — Natančnejše pogoje „Inseratni oddelku“ „Edinosti“.

Deklica 14-16-letna zmožna slovenskega in italijanskega jezika sprejme se nemudoma v službo. Pobježe se izve pri „Inseratnem oddelku“ pri „Edinosti“.

Išče se postrežnica za nekaj ur na dan. Naslov pove uprava lista „Edinost“.

Hišica se išče na prodaj, ako možno na Škornjškem griču, na solnični strni. Hišica naj bi imela 4-8 prostorov, klet in vrt. Ponudbe pod naslovom „Hišica“ na „Inseratni oddelku“ „Edinosti“.

Na prodaj je več malih in velikih hiš v Rojšanu, Škornjki in v Barkovljah. Nad rojškansko cerkvijo je na prodaj 800 štirjaskih reznjev sveta, tam blizu pa 200; cena nizka. Proda se več dobro ideoh gostiln v mestu in okolici. Posojila na menice ali vknjižbe se hitro preskrbujejo. Naslov pove „Edinosti“.

Prevodi vsakojakih spisov ali tiskovin iz nemškega ali italijanskega na slovenski oziroma iz slovenskega ali nemškega na italijanski jezik se oskrbujejo. Točnost in natančnost. Naslov pove „Inseratni oddelku“ „Edinosti“.

Stanovanje z dvema ali več sobami, sobo, kuhinjo, vodo, plinom, se zemljiščem ali vrtom, v ulici Fabbio Severo, na Škornjki ali v ulici Commerciale, išče mala obitelj od februarja dalje. — Ponudbe: „Valentič“ na „Edinosti“.

Inteligentna oseba, samskega stanu, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi. Išče primerne službe; pod ugodnimi pogoji tudi izven mesta. Naslov „Edinosti“.

Male hiše so na prodaj. Naslov: Gostilna Trošt (nad rojškansko cerkvijo).

Posojilo K 200 se išče. Dobro poročstvo. Ponudbe pod „Posojilo“ je poslati „Inseratnemu oddelku“ „Edinosti“.

Vsem prijateljem in znancem naznanjam, da priredim vse zadnje štiri puste dni zabavo s plesom v gostilni Peppi Morro, ulica Belvedere št. 49 v Trstu. Priporočam se torej, narodni prijatelj P. h. o. r. Na svidenje! (189)

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične kožne bolezni itd.
se je povrnil in prevzel
svoj ambulatorij.
Sprejema od 12. do 1. in od 4. do 5. pop.
TRST — ulica Sanità št. 2, I. n. — TRST

GLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej Jesi)
ulica Nuova 24 (prilije)
daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Prodajalnica rokavic in kravat
A. Hubmann
TRST — Corso šte. 19 — TRST
ustanovljena leta 1865.

Rokavice glave I. vrste v vsakih barvah (d. l. gl. naprej)
Rokavice iz kože Dante za prsti od 90 nvt. naprej.
Rokavice glave za ples vsake visokosti.
Rokavice iz ponarejene kože 50 nvt.
Rokavice svilene, volnene na izbero.

Kravate zadnje novosti.
Pranje in popraviljanje v 24. urah.

Vosek Exelsior
za svetliti parkete
Kremo Exelsior za čevlje
ste ju že poskušali?
Neprekosljivo!
Dobiti je povsod.
Tovarna voseka za svetliti
Escher & Dal Seno
TRST — ulica Giulia 76 — TRST

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovidnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

EVGEN BUCHETTI
TRST — ulica delle Acque 2

Prodajalnica jestvin, kolonijalnega blaga, delikates, svežega in suhega sadja.

Novi furianski salami — Videmski kotečini — Graški kuzat. — Oveji sir piemontski — Oveji sir star iz Karnije — Parmezan I. in II. vrste — Ojke zelene — Konserve iz pomidorov ital., najboljše vrste. Na debelo in drobno. Cene brez konkurence.

M. U. Dr. Ant. Záhorský
ulica Torre Bianca šte. 8

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.
Telefon št. 1384.

Električne vpeljavo
izvršuje
Franjo S. Dalsasso
TRST
ulica S. Spiridione šte. 6.

Hočete se prepričati?
Obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini
Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 5
(vokal Torrente) „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristni ang. eški). **Spezialiteta:** blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Najboljše šivalne stroje
po kron 65
z dveletnim jamstvom pošilja
JOSIP EGGER
Zaloga biciklov
TRST — trg pred vojašnico 3 — TRST

Najbolje
Antracenovo črnilo
kakor vse druge masti, ekstrakt masti, tekoči gumi, pečate, oblatke itd. itd. se dobi
iz c. kr. privilegirane tovarne masti
Popp & Comp. — Praga

Barvarnica, pralnica in čistilnica na suho
Albin Zeegan
Trst - ul. Farneto št. 11 - Trst.

Vsako obleko se more pobarvati, oprati in očistiti na suho, ne da bi se jo razdrlo.
O priiki plesov se izvrši najhitreje.
Cene popolnoma zmerno.

Avtorizirana mehanična delalnica
za
inštalacije plina, vodovodov in tovarna aparatov za acetilenski plin
zaprimeženega izvedenca
JOSIPA JESCH
TRST, ulica dei Gelsi št. 7
Koncesijonirana od c. kr. nameštništva v Trstu
Izvršila je že preko 200 inštalacij.

Nad 40-leten uspeh.
Najstarejša medicinska specialiteta naše pokrajine.
PASTIGLIE PRENDINI
(od ogolunjene sladke škorje)
Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.
Odlikovane z kolajnami in diplomami na prvih mejnarodnih razstavah.
Počasene se zaupanjem odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: grloboli, kašlju, hripavosti, upadanju glasu, kataru.
Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobijo čist in svež glas.
NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.
V skatlicah: v lekarni „Prendini v Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.395 83 K. izplačane odškodnine: 82.737.159 67 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Dr. KOLB
bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik
Dr. A. Mitták, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST
Plombovanje zob po najboljših znanstvenih sistemih.
Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovršenostjo g. **Hans Schmidt**, bivši sodrug Dr. A. Mittáka odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na razstavih v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.

Podpirajte „Dijaško kuhinjo“ v Trstu!

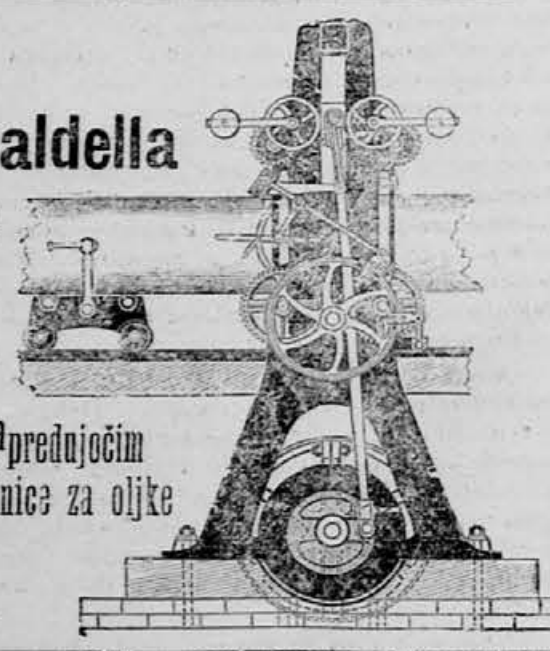
Nova trž. agentura za časopise
Ulica Arsenale 4 **F. Ballico** Ulica Arsenale 4
Ima na razpolago vse lokalne časopise, vse časopise iz Monarhije in inozemstva
Sprejema naročavanja na tu- in inozemske dnevnike in časopise po originalnih cenah.
Izročuje troška prosto na stanovanje.
Razprodaja: BORZNI TRG št. 4 Razprodaja: BORZNI TRG št. 4

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefona št. 347. - Via della Stazione šte. 7. - Telefona št. 347
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v fastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za **„VACUUM-CLEANER“**.
ČIŠČENJE IN SHRANJEVANJE PREPROH
Točna postrežba in nizke cene.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.
(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.
Nova rečna, hitra in direktna služba za blago in potnike
mej Trstom in Novim Jorkom.
Hitri in elegantni novi brzoparobrod
DORA
odpluje dne 28. febr. t. l. v Novi York.
Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.
Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

C. VECCHIET
ZLATAR
TRST - Corso šte. 47 - TRST
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur.
Kupuje in zmanjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti.
Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno zlatenino, srebrnino in žepne ure.
Cene zmerno.

Ustanovljena leta 1867.
Odlikovana
livarna V. Vincenc Osvaldella
ul. Media 28 TRST Telefon 374
Mehanična delalnica.
Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.
Stiskalnice za grozdje,
najnovejšega sestava na množiči se obrat in napredujočim pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke
z obratom na vijak in vodnim pritiskom.
Vodne stiskalnice. Proračuni na zahtevo.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljše sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.